

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Redazione ed amministrazione
Piazza Adamich.

Előfizetési ár — Associazione:
Egy évre Per 1 anno 6.— frt.
Félévre „ 6 mesi 3.— „
Negyedévre „ 3 „ 1.50 „
2 hóra „ 2 „ 1.— „
Külföldre 1 évre Per l'estero 8.— „

FIUME

Kereskedelmi-, tengerészeti- és társadalmi lap.

Giornale commerciale, marittimo e sociale.

Hirdetések és nyiltterek:
fővételnek árszabály szerint a kiadó
hivatalban, (Piazza Adamich).

Továbbá és kizárólag:
Goldberger A. V. hirdetési irodá-
jában Budapest, Váci-utca, Oppeli k
B-nél, Bécs, Stubenbastei N. 2.

Inserzioni ed articoli comunicati si pessa-
mono nell' ufficio di spedizione in Fiume
Piazza Adamich.

1887. február 27

Megjelenik minden vasárnap

27 febbraio 1887.

Fiume, 1887 febr. 25.

A vallás és közoktatásügyi m. k. ministerium államtitkárának Fiumében történt időzését ma már némijoggal szerencsés idéának tarthatjuk. Hogy az államtitkárnak rokonszenves megjelenése befolyással volt ama kedvező hangulatra, mely a tanügyi körökben a tanügyi kérdés megoldására nézve az idő szerint uralkodik, nem szenved kétséget, de az még bizonyosabb, hogy ha fiumei kormányzat, s a municipium között a tanügyi tekintetben fönlévő viszony csakugyan oly feszült lett volna, milyennek azt ellenlábainak a közelmúltban föltüntetni törekedtek, az állam titkár aligha nem más benyomásokkal távozik vala a kikötő városból.

Eltételeztünk ama szívvel fogadtatástól, melyben az államtitkár hivatalos jellegű látogatása alatt a városi körök részéről részesült, különösen tapintatosnak tartjuk a fiumei iskolaszék ama eljárását, mely az államtitkárnál tett tisztelgése alkalmával, őt a fiumei községi iskolák meglátogatására meghívta.

Az iskolaszék ez eljárásában oly természetű bizalmat látunk nyilvánulni, mely szerint a fiumei iskolaszék teljesen meg van győződve arról, hogy kormányunk az autonomia által biztosított olasz nyelvet mindenkoron tiszteletben akarja tartani.

És ha e neggyőződése csak u-

A FIUME TÁRCZÁJA

Farsang harmad napján.

Nagy öröme lehetett a könnyű vért Carnoval hercegnék abban a gyönyörű temetésben melyben kikötő városunk lakossága farsang harmad napján részesítette. Hiába! az enyészet, a halál sem fájdalmas, ha édessé tesz az élet végpillanatait. Hogy pedig ebben része volt ez évben Carnevalnak, elég fölemlítenünk azt a több száz mázsa cukorkát, melyet a közönség az ő tiszteletére a Corso mentén szétdobált.

A farsang utolsó napján d. u. 3 órára már zsufolásig megtelt a szép fiumei Corso nevető publikummal, készen tartva zsebeiben abonct melyelősi szokás szerint a járókelőket jófültőn dobálja. Ugyancsak három óra tájban megkezdődött a díszes fogatok fölvonulása, és pedig oly nagy számban, m nőre Fiumében senki sem emlékezik. Fél négy órára hetvenkét kocsi vonult föl alá a sűrűn egymás mellé szorongott közönség sorai között. A bérkocsik között a díszes magánfogatok nagy számmal voltak képvisel-

gyan meg van, úgy a tanügyi tekintetben némi kérdésekben fönlállott kis mértékű feszültség már a legközelebbi jövőben teljesen elenyészhetik.

A mily mértékben meg lehet azonban győződve a fiumei iskolaszék a magyar kormányhoz az iskolai ügyekben követendő lojalitás elveiről, oly mértékben ne igyekezzék megnehezíteni a magyar ajkú tanügyi férfiak álláspontját és működését az állami intézetekben, melyek a fiumei autonomia hatáskörén kívül esnek.

E két pont körül forognak ama nézet eltérések, melyek a közelmúltban a fiumei tanügyet vitás kérdés tárgyává tették.

Ily körülmények között a kérdés könnyű megoldásának egyedimódja, a kölcsönösen uralkodó bizalmatlanság megszűnése.

Emnek megkezdésére a fiumei tanügyi közegeknek az államtitkárnak fiumei tartózkodása alkalmával tanúsított összhangzatos együtt működéséből, bátran következtethetünk.

— — —

PRO DOMO.

Az országos magyar iskolaegyesület, mely Gerlóczy Károly Budapest főváros egyik kitünő polgármesterének vezetése alatt áll, lelkesült hangú fölhívást bocsátott ki az anyaország városi és megyei törvényhatóságaihoz, melyben ezeket lapunknak, mint a hazafias szellemű

selve. A fogatokban nagy mennyiségben voltak fölkalmozva a cukorkák, melyek az utat elfoglaló közönség cukorodó-lását viszonyozták. A kocsisorok megjelenésére megkezdődött az ostrom, melyben rang és kerekültség nélkül részt vesz mindenki. Az a két óra, melyen át a farsangi bolondság tart, nem is olyan bolond dolog, mint hinnők. Mindenki egyenlővé lesz pillanatban, s ami máskor fölségsértésnek is bevélnék, az most tréfa számba megy; a legmagarabbgú arisztokratát kedve szerint dobhatja arcon az utcai gamin, a fülig szerelmes kit ideáljától esetleg nagy társadalmi úr választ el, fölhasználhatja az alkalmat hogy imádjátja az érette szenvedett keserűségéért, legalább rossz bombonokkal „megdobja” a dák hátha vághatja professzorát, a diuista nagyságos fölebb valóját, a közkatona mindenható kapitányát. Egy a kár, hogy ez az egyenlőség csak egyszer nyilatkozik egy évben, s akkor is csak a bolondságban.

Fölsöleges is mondanunk, hogy az egymást követő fogatok közül nem egy volt megrakva bizzar külsejű álarczosokkal — zöld békát, kínai kakast s min-

törökveseknek itt a tengerparton hathatós előmozdítójának támogatására fölhívja.

A nélkül, hogy e lelkes fölhívás teljes tartalmát közölnök, örömmel említjük föl az országos iskola egyesületnek e széles látókörre valló eljárását, melyel — mint a fölhívás mondja — küzdelmes tevékenységünket“ méltányolni el nem mulasztotta.

Az iskolaegyesület körlevele nem is maradt teljesen visszhang nélkül. Budapest főváros, Sopron, Arad, Makó, Halas, Kecskemét stb. sz. kir. városok törvényhatóságai már is lapunk előfizetői sorában foglalnak helyet.

Különösen említésre méltónak tartjuk Abaúj-Torna vármegye alispáni hivatalának az országos magyar iskolaegyesület elnökéhez intézett következő tartalmú levelét:

1235 sz.

a. i.

Az országos magyar iskolaegyesület tekintetes elnökségének.

Budapesten.

Folyó év és hó 1-én 801 sz. a kelt becses megkeresése következtében, midőn a „Fiume” című hetilap érdekében közreműködésemet szíves készséggel följajánlanám, egyszersmind van szerencsém hivatalos tisztelettel megkérni, miszerint a jelzett lap megrendeléséhez ezen vármegye valamennyi járásába kiküldendő 7 db. előfizetési fölhívást ideküldeni sziveskedjék.

Kassán 1887 évi február hó 3 án.

Comáromy s. k.
kir. tanácsos, alispán

Fölemlítjük egyúttal, hogy a legutóbbi napok folyama alatt már több más törvényhatóság fölkérte lapunk szerkesztőségét a mutatóvány példányok beküldésére.

Görögország aprószőlő termése 1885 és 1886-ban.

A 1885. évi termés 113,105 tonna volt, vagyis 17,900 tonnával kevesebb

mint az előző évben. A vevők az 1884 évi veszteségek következtében igen tartózkodók voltak. Az árak az üzleti év elején nyomottak voltak, később lassan emelkedtek; 1886. január havában Marseilleben és Párisban 100 kilogrammonként 63—64 frankon, Angliában 31/6 shillingen állottak; az árak azonban később az angol piacokon 27/6 shillingre, Marseilleben 58 frankra csökkentek.

Az 1885. évi termés minőségére nézve általában igen jó és eltartható. Az aránylag legszebb termést Messenia szolgáltatja; Vostizza természetének egy része renkívül szép; nagy része azonban ugy színre, mint sulyra nézve sok kívánnivalót hagy hátra. A patrisi természetnek csak első minőségű része volt szép színű.

1885. októberben a francia piacok viszonyai adták meg az alkalmat az árak általában emelkedésére, míg az 1886. évi januárban hordónként 22 sh.-re emelkedtek.

Az 1885. évi termés mennyisége: 113,205 tonna.

Az 1886. évi termésből ez ideig kivitelre került mennyiség 90,000 tonna s az egész termés 127,000 tonnára tehető; e szerint még 37,000 tonna eladatlan, melyből 6,000 tonna a kereskedők, a többi a termelők kezében van.

Az átlagos aprószőlő-szükséglet az utóbbi 10 év alatt évenként 80,000 tonna az étkezésre és 35,000 tonna Franciaországban lejárulási cizolokra.

A Lloydszerződés megújítása. Az osztrák-magyar Lloyd-szerződés megújítása, mely mint lapunk megelőző számában említettük, sok nehézségekkel volt egybekötve valószínűleg már legközelebb megtörténhetik. A tárgya-

lönben sűrűn ömlik alá a cukorzápor; nem azért vannak azonban a haditengerészeti akademia nagyra törő kadét növendékei, hogy meg ne mutassák ki a legény a gáton! Viribus unitis támadnak meg egy-egy erkélyt, ablakot, s a csatának ára — hat kilo bombon a „Szeretett kedves apám!” kontójára!

Négy óra tájban a lelkesedés magas fokra hág; mint a tánczólo derviseket, fogja el a mulató közönséget egy sajátos láz, mely a cukorkák pazarabb és pazarabb szétdobálásának nyilvánul; a komoly diplomatát, a csatamezőn megszűnt katonát, gondterhelt családapát, ifjat öregot, épöt s beteg embert magával ragad a cukorvetés mániája. Még az a vén tengerész is, ki kerek negyven esztendeig darzolt a hullámokkal, oda áll a municipium öreg tornyának sötét bolthajtása elé, egy ideig tétovázva kotonász zsebeiben, s aztán elszánt erőlködéssel vágja a publikum szemé közé a cukrot, mire hirtelen eltűnik, mintha csak megbánta volna, hogy ime! vén letére ő is megbolondult! — Meg lehet az is, hogy inkább fájt neki az eltűnt ifjuság!

És folyik a harc tovább; a czingár

lások, melyek ez idő szerint szünetelnek március hó közepe táján folytattni fognak. Egyidejűleg fölemlítjük, hogy a Lloydtársulat által egy, több millió forintra rugó fölveendő kölcsönre nézve a kormány jóváhagyását elvben már megnyerte. E kölcsönösszeget a társulat, a szabad kikötő megszűnésével szükségesnek bizonyuló tárházak építésére, s a forgalmi eszközök fejlesztésére fogja fordítani.

Lisztforgalmunk.

Table with 2 columns: City and Amount. Lists cities like Budapest, Debrecen, Szeged, Nagy-Váradi, Sziszek, N.-Kikinda, Szatmár, Arad, Zágráb, Losonez, Miskolcz, Károlyváros, Ujvidék, Szigetvár, Skrad, Csaba, Velence.

Ugyanez idő alatt a Trieszthe szállított magyar liszt 6 910 m. mázsát tett ki. A lisztforgalmunkban már a múlt év utolsó hónapjaiban beállott kedvező emelkedés ez év január havában még kedvezőbb fordulatot vett. A múlt év január havában csak 67,711 m. mázsát liszt érkezett Fiuméba, s így ez 6 évi január hónap 64579 m. mázsával több szállított ide.

A f. évi január havi trieszti magyar lisztforgalom a múlt évi január havi lisztforgalommal szemben 6553 m. mázsá csökkenést tüntet föl.

szabó legény lázas kéjjel dobja el a cukorral fél heti bérét, s a szegény Marietta, büszkén tekint Nino-jára, ki a pörly mellett keresett öt forintja árán -- medvének csapott föl!

Tán mégis okosabb az a vén anyóka, ki nem farsangi bohóságból, de amugy komolyan és isten igazában dögönyözi borbély legényfiát, mert fél kiló lisztet mázolt az arczára, az otthon síró gyerekek kenyeréből!

De azért tovább folyik a harez! Fényes kocsiból álaraz alól szórja az édességet a vén harpagon, ki tegnap kilökte az éhezött fényes hajlékából...

Ellankadnak a karok, ritkulnak a fényes fogatok, s az imént még oly ragyogó nap pirnokodva buv k e tenger messze láthatárán a sőtétlő hegyek mögé, s a tolongó közönség óvatosan lépked a Corsonak tágas utain, mely pirosk fehérlék az újni vastagon heverő cukorgolyócskáktól. Ilyen lehetett Mózes idejében a pusztaság, midőn a Jehova mannat hullatott alá, bőven sokat és elegyet -- választott népének.

És tán mégis jól van az ügy, a hogy volt; szabadon mozogtak az emberek, s tán nem egynek fáj, hogy immáremult a fesztelenség. Következik a holnap, a rideg formák rapja, melyen nem tudni mi okból, a járomba szoritja bele egy láthatatlan erő a realis gondolkodásu XIX századnak fölvilágosodott társadalmát...

Lisztkivitel a nyugot-eurpai kikötőkbe és Braziliába.

Az egyes magyar malmok által a nyugot-eurpai kikötőkbe ugyancsak a f. évi január havában a következő mennyiségű liszt vitetett ki:

Table with 2 columns: Malom neve and Összesen. Lists maloms like Első budapesti, Louiza, Egyesült, Pannonia, Concordia, Erzsébet, Victoria, Gizella, Pesti henger, Pesti moln. és sütők, Haggenmacher, István, László, Kikindai, Szegedi, Losonczy, B. Miskolczy, Fiumei, Velencei, L. Eszéki, Aradi, Szatmári, Ujvidéki, Zágrábi, Győri henger, Ebenfurth, Bécsi henger, Schenker & C., Pick & Fischer.

E mennyiségből esik: Glasgowa 11938 m. m., Liverpool 36672, London 8328 Hull 5587, Leith 16660, Bordeaux 900, Rouen 4500, Barcellona 616, Antwerpen 414, Brazília 321 m. mázsá.

Lisztszállítás az Adria hajókon.

A f. évi január havában az Adriatársulat hajóin összesen 63866 m. mázsá liszt szállított el. E mennyiségből esik a nyugot-eurpai kikötőkre 73545 m. m., Dél-amerikára 321 m. mázsá.

Az Adria magyar tengeri hajózási társaság áruforgalma.

Az Adria magyar tengeri hajózási részvénytársaság által 1887 január havában eszközölt forgalmat összesen 9 gőzhajó közvetítette.

Kivitt: e hajókon az egyes kikötők szerint, és pedig Barba 311 m. mázsá, Barcellonaba 1414 m. m. 125 köbm., Bordeauxba 3651 m. m. 1718 köbm., Rouenba 4810 m. m. 101 köbm., Londonba 13957 m. m. 102 köbm., Liverpoolba 2754 m. m. 139 köbm., Glasgowa 11938 m. mázsá 86 köbm., Hullba 6,05 m. mázsá Leithba 17474 m. m. 28 köbm., Délamerikába 321 m. m. Összesen 87367 m. mázsá és 2500 köbméter áru.

A behozatalt január havában összesen 8 hajó közvetítette. E hajókon behozatott: Havreből 94 m. m. Londonból 849 m. m., Liverpoolból 386 m. m., Leithból 92 m. m., Glasgowból 6418 m. mázsá, Hullból 1941 m. m. Összesen 9791 m. mázsá.

A Fiume-Velence közt közlekedő gőzhajózási vállalat 1887. január havi forgalma.

Fiuméből kivittet: Buza 191,931 kg. árpa 102,042 kg., liszt 50,000, bab 10,000, rizs 243,500 keményítő 3,445, szilva 20,025, ásványvíz 6,000, seprényél 6,200, halak 140, paraffin 119, vasárú 938, kénmű 420, bor 20,078, sózott bőr 327, mangánérczek 1,000, deszka 2,500, hordódonga 60 kg., összesen 658,735 kg.

Fiuméba behozatott: Rizs 22,000 kg., butorok 781, vasárúk 223, enyv 1,515, sajt 402, gyökerek 124, seprű 700, szappan 4,281, úres zsákok 709, bor 116, füvegárúk 108, rhiexinusolaj 1,600, fáru 50, sózott bőr 327, földfélék 1,000 kg., összesen 33,986 kg.

A fume-metcovich-raguzai gőzhajózási járatok.

A fume-metcovich-raguzai gőzhajózási járatok a f. évi január havában az egyes dalmát kikötőkbe és innét, a következő áruforgalmat közvetítették:

Kivitel Fiuméből: Spalatoba 2366 m. mázsá, Trappanoba 517 m. mázsá, Metcovichba 444 m. m. Ragusába 892 m. m. összes kivitel 4219 m. mázsá. Behozatal Fiuméba: Spalatóból 920 m. mázsá, Trappanóból 920 m. m. Ragusából 472 m. mázsá összesen 1019 m. mázsá. A vállalat hajóin január hónapban eszközölt 5279 m. mázsányi áruforgalom a m. évi december havi forgalommal szemben 178 m. mázsányi esökkenést tüntet föl. A január havi személyforgalom 71 utasból állott.

Berezevicy közoktatásügyi államtitkár Fiumében.

Berezevicy Albert közoktatásügyi államtitkár e hó 24-én érkezett Fiuméba, hogy az összes magyar kir. állami tanintézeteket megvizsgálja, s hogy egyttal a kormány és a város között a tanügyi tekintetekben fonnáll elvi kérdésekben magá tüzeten tájékozza, s azokat lehetőleg mind a két fél érdekeinek sérelme nélkül a végmegoldáshoz közelebb hozza.

A vasuti állomásnál a kormányzóság képviselőjében Fésüs Béla osztály tanácsos, a város nevében Ciotta János podestá, a tanügy képviselőjében Dr. Erődi Béla kir. tanfelügyelő és főgimnaziumi igazgató, Matcovich Pál a kereskedelmi akademia igazgatója, Berezevicy Gyula az elemi és polgári fiúiskola igazgatója, végre Lakos Károlyné az állami elemi és felső leányiskola igazgatójának jelentek meg. A vonat megérkezve, a jelenlevők bemutatták magukat. Dr. Erődi Béla rövid üdvözlő szavaival az államtitkár szívesen válaszolt és minden-vel barátságosan kezelt szorvita, a rendelkezésre álló kormányzati fogaton a kormányzó palotába hajtatott. Rövid fél óra múlva már az állami tanintézetek igazgatóinak egyttes tisztelgését fogadta. Kiknek nevében Dr. Erődi Béla fogyn. igazgató üdvözölte az államtitkár, különösen hangsúlyozva, hogy a körülményeknél fogva fennálló akadályok részben minden intézetnek működését többé kevésbé zsbabasztják és így ha az eredmény itt-ott nem is felülne meg a várakozásnak, ez nem az egyes intézetek vezetői és tanári testületeknek jóakarátán és ügybuzgalmán szenved hátróást. -- Az államtitkár válaszában kiemelte, miszerint tudomása van arról, hogy a tanítás menetté, továbbá a helyes adminisztratív háttérrel akadályok léteznék és kijelentette, hogy már régebben tervezett leutazásának egyik fontos célját az is képzzi, hogy ezen akadályokat megszüntesse, vagy ha ez teljesen nem is sikerülne, legalább a főbbok kérdéseknek mielőbbi előnyös megoldását elősegítse. Ezen tisztelgés fogadása után azonnal megkezdte a feladatosságát. Első sorban a főgimnaziumot tekintette meg hol az egybegyűlt tanári testület nevében Dr. Erődi Béla igazgató üdvözölte. Beszédében különösen kiemelte, hogy ha netán bármely tekintetben hiány lenne is tapasztalható, úgy ezt csupán a körülmények és sajátos viszonyok okozta akadályoknak tudja be, mert a tanító testület minden lehetőt megtett arra nézve, hogy az intézet hivatását méltóan és sikerrel betöltsé. Felkérte, hogy az intézetet, melyet a ministerium eddig mindenben készséggel támogatott és melynek felvirágoztatására semmi álozattal sem riadt vissza, vizsgálja meg, és tapasztalatait közölje a tanári testülettel, hogy ezen megjegyzéseket azután a jövőben felhasználhassák. Az államtitkár válaszában kijelentette, hogy reményli, miszerint látogatása minden tekintetben kifogja elégteleni és kérte a testületet, hogy működésében támogassák, hazafias működésüket pedig a jövőben is buzgalommal folytassák. -- Ezek után meglátogatta az egyes osztályokat, hol mindenütt 2-3 tantárgyból is meghallgatta a növendékek feleletét, megtekintette a szertárakat, melyeknek gazdag és izléeses berendezése, ugy az épület, udvar tisztasága és a folyosók esinos és hasznos felhasználása különösen megnyerték tetszését. Végül az zene és énekar tartott sikerült előadást majd a tornateremben tornászó növendékeket szemlélte meg, s jó másfél órai látogatás után az igazgatóknak teljes meglegedését nyilvánítva távozott.

25-én eggel 10 órakor az állami polgári fiúiskolát vette vizsgálat alá. Berezevicy Gyula igazgató az egybegyűlt tanári testület jelenlétében üdvözölte, röviden felkérte figyelmét az intézet felszerelésére s bemutatva az egyes tanárokat, kikkel az államtitkár röviden társalgva kijelentette, hogy már régebben olajott az intézet viszonyával megismerkedni és reményli hogy látogatása alkalmával szerzendő tapasztalatai kifogják elégteleni. Osztályonkint megvizsgálta ezután az intézetet, mindenütt több tantárgyat vettett elő, meggyőződést szerzett arról, hogy a magyarul

elmondottakat olaszul reproducálni képesek-e a növendékek.

Itt különösen meglepte, hogy a növendékek minden tantárgyból egész folyékonyan és már minden nehézség nélkül teljesen magyarul felelnek. Távozásakor a szép eredményért Berezevicy igazgatóknak meglegedését fejezte ki. Ezen intézetből majdnem egy órai tartózkodás után a kereskedelmi akademiát látogatta meg, hol a tanári testület élén Matcovich Pál akademiai igazgató fogadta. Megérkezése után az igazgató néhány szóval üdvözölte az államtitkár egyenkint bemutatva a jelen volt tanárokat, kikkel szintén váltott néhány szót. Ezután az előadók feleletét nagy figyelemmel kísérté, majd az intézet egyes helyiségeit szertárát megtekintvén, öt negyed órai időzést után a tapasztaltak fölött teljes meglegedését fejezve ki az intézetből távozott.

11 órakor az állami elemi fiúiskolában jelent meg, hol Berezevicy Gyula igazgató kalamazolás mellett szintén megvizsgálta az osztályokat továbbá az ipar tanműhelyt. Ugy az elemi iskolában, mint az ipar tanműhelyben tapasztalt eredmény teljesen kielégítette; az ipar tanműhely készítményei pedig annyira megnyerték tetszését, hogy azokból nagyobb megrendelés is kitüntette az intézetet.

D. u. négy órakor a Gróf Zichy Ágostné sz. Wimpffen Helvig grófnő által alapított Clotild gyermeknevelőintézetet látogatta meg, hol gróf Zichy Ágost és neje, gróf Wickenburg István a menhely gondnoka, s Czobor Gyula hitoktató fogadták. Az apró események Czobor hitoktató kérdéseire talpra esett feleleteket adtak. Az előkelő vendégek majd egy óráig időztek az intézetben, s ávozásuk előtt az intézet vezető tanítójának Ném th. Panka k. a. nak teljes meglegedésüket fejezték ki.

Másnap szombaton a fiumei közszégi polgári iskolákban tett látogatást, hol Ciotta polgármester, Conte Domini Vincez, Dr. Erődi Béla tanfelügyelő s a tanító testület élén Vizezoli igazgató által fogadtattott. Különös érdeklődéssel viseltetett a tanulókkal a magyar nyelvben tett előmenetele iránt, melyet Dr. Gribovsky Jenő kereskedelmi akademia tanár ad elő. Az államtitkár egy órái át időzött az intézetben, s különösen kellemesen hatott rá hogy az olasz ajkú növendékek a Kolessey néphimnuszal fogadták. Ugy Vizezoli igazgatóknak mint a tanító testületnek a szíves fogadtatásért elismerését, és köszönetét nyilvánította.

Fiumében időzése alatt az államtitkár gróf Zichy Ágost vendége volt. A vendégszerető házi gazdálkodású asszony megérkezése napján szükükkint díszbédet adott tisztelőkre, melyen Gróf Zichy Ágost és neje is résztvett. Ciotta János polgármester, Fésüs Béla osztálytanácsos, Fiumei apátplébános, Conte de Domini Vincez mint iskolaszéki elnök, Thierry Frigyes a munitcipium alelnöke, Dr. Erődi Béla tanfelügyelő, és Gróf Wickenburg István min. titkár, a Clotild gyermek nevelő gondnoka.

Szabad idejét Berezevicy államtitkár a város megtekintésére fordította; megtekintette a városi színházat, ki látogatott a szép Abbaziába stb. Ciotta polgármesternek megérkezése napján tett látogatást, melyet a polgármester másnap viszonzott.

Az e hó 25-én, vagyis pénteken tartott ennyekt eredménye mindeddig ismeretlen, hisztük azonban, hogy az államtitkár itt időzése az iskolágyékek rendezésére a lehetőleg kedvező befolyást gyakoroltak.

Berezevicy államtitkár tegnap szombaton este utazott el városunkból Budapestre, s itt időzése alatt rokonszenves megjelenése a legjobb benyomást keltette. Az államtitkárnak a fiumei állami elemi és felsőbb leányiskolában, a plassei népiskolában, a st. vitói közszégi elemi iskolában, a Mária árvaházban stb. intézetekben tett látogatásáról lapunk jövő számában, közlünk részletes értesítést.

Különféle hírek.

A trónörökös pár Abbaziában. Rudolf trónörökös és neje Stefania, főhercegnő néhány nap múlva ismét kedvez tartózkodási helyükre Abbaziába érkeznek. Velük jön kis leányuk Erzsébet főhercegnő is. A trónörökös pár valószínűleg két hétig fog a pompás üdülő helyen tartózkodni.

Graef Ede tábornagy, József főherceg adatlusa, ki hadsége kíséretében néhány napon át Fiumében időzött, szombaton este utazott vissza a fővárosba.

Az 'Adria' magyar tengeri hajózási részvénytársaság kötött szerződés 17. s. értelmében a viteljkak iránt netán fölmerülő vitás kérdések eldöntésére hivattott választott bizottság elnökévé a m. kir. ministertanács báró Kochmeister Frigyes, főrendiházi tagot és a budapesti kereskedelmi és iparkamara elnökét nevezte ki; e bizottság tagjaival kinevezettek továbbá a földmívelés, ipar- és kereskedelemügyi m. kir. minster részéről Dr. Schriener Gyula, ministéri tanácsos és a közmunka- és közlekedésügyi m. kir. minster ré-

szárol Szabó Jókai tagok.

Eljegyzés. Eljegyzés a kir. állami és eljegyzés asszonyt.

A ma lanatnyi. A persa lától. A gimnaziurn hat órakor.

Városi kelői tisz. 85-en jelezte szolgált a nemű kat.

Nagyvárosi Gy. forintot a szegelyes szegelyes tetszés.

Pályá kir. igazgató vényezéki egy a főbírói álló rint évi egybekötve.

Milyen haros, szecius hóra jós. Na, y az Atlanti közel es k.

Teng kir. pénzi zsa pirantést hirdemárcius benyujtanén d. e.

Szép városunk február hében.

Csincségfélebe. A k. k. kivitelben szegelyesben már.

A be cziában. ra az os a folyó e gedélyez.

Villam A trieszti először vil petróleum lámpa fogi egyike 800 ily az új malis gyert hárszertű társas bécsi hét alatt l egész éjen a legnagyobb lápitó torot villamos vitágitás a kö a villamos

Teng kir. pénzi zsa pirantést hirdemárcius benyujtanén d. e.

Adria nevű Ad vezetése R. Trieszthe

Teng közt. A felé mind d. Az Is ujjában hogy a T személyfor hó 22-én nepélyessé

szőlő Szabó János minisiteri tanácsos; a társaság igazgatósága részéről pedig megválasztották Jókai Mór és Simon Jakab igazgatósági tagok.

Eljegyzés. Ruzics Károly a fiumei társas körökben előnyösen ismert m. kir. állami vasuti hivatalnok, e hó 22-én eljegyezte magának Bund Janka kislányt.

A ma esti fölolvasás tárgyai: „Pillanatnyi fényképezés“ Riegler Sándortól „A persa népköltészetből“ Dr. Erdősi Bélától. A fölolvasás a m. kir. állami főgimnázium nagy termében lesz, s fél hat órakor veszi kezdetét.

Városunk népfőlköeli. A népfőlköeli tisztségre városunkban összesen 85-en jelentkeztek. E számból 55 már szolgált a hadseregben, 30 pedig semmi nemű katonai szolgálattal sem teljesített.

Nagylelkű adomány. Báró Wrangely György a közeli napokban 500 forintot adott át a munkásház építkezését elnökségének, hogy ez összeget az egyesület érdekében a saját tetszése szerinti célra fordítsa.

Pályázat bírói állomásra. A m. kir. igazságügyi minisiter a fiumei törvényeségi elnök útján pályázatot hirdet egy a fiumei törvényeségi megürlt bírói állomásra. Ez állomással 1500 forint évi fizetés és 200 forint lakbér van egybekötve. A hivatalos nyelv az olasz.

Milyen időnk lesz márczius hóban. Viharos, szeles, és csős napokkal biztat márczius hóra de la Drome hírneves párizsi időjárás-jelzője szerint. Nagy viharok lesznek, nemcsak az Atlanti és egyéb tengereken, de a hozzánk közel eső Középtengeren is.

Tengeri só szállítás. A fiumei m. kir. pénzügyi igazgatóság 12,000 m. miza piranoi tengeri só szállítására árlej tést hirdet. Az írásbeli zart ajánlatok f. évi márczius hó 12-igének d. e. 11 óráig benyújtandók. Az árjelítés ugyancsak 12-én d. e. 12 órakor fog megtartani.

Szépítési egyesület van alakulóban városunkban; az első értekezlet tegnap február hó 25-én a municipium kis termében.

Csinos aquarell látható a Jerouscheffle papir és műkereskedés kirakatában. A kép csendéletet ábrázol, csinos kivitelben, s Evinger Antal kormányzó-sági tisztviselő munkája, kitűl e nemben már több tetszetős munkát láttunk.

A befásítási munkálatok Dalmáciában. A dalmáciai befásítási célokra az osztrák földművelésügyi minisiter a folyó évre összesen 17,250 fítot engedélyezett.

Villamos világítás a trieszti kikötőben. A trieszti kikötő e hó 23-án világított meg először villamos fényvel. Az új kikötőben a petroleum kikötőt beleértve éjjelenként 45 ives lámpa fogja megvilágítani. E lámpák mindegyike 800 gyertya világító erejével ér föl, s így az új kikötő összes világítása 36,000 normális gyertya fénynek felel meg. A valóban nagyzerű világító készüléket az Egger B. és társa bécsi cég állította föl, s a munka nyolcz hét alatt lett befejezve. A villamos világítás egész éjjel át tart, s így a hajóközlekedés a legnagyobb biztonságban történhetik. A világító toronyra azonban nem alkalmazták a villamos világítást, miután a petroleum világítás a kődön át jobban és messzebbre világít a villamos fénynél.

Tengerészeti hírek.

Adriahajók forgalma. A Szapary nevű Adriagőzös Golubovich kapitány vezetésével mellett e hó 23-án Maltából Triesztbe elindult.

Tengeri hajózás Pola és Trieszt között. Az osztrák hadi kikötő város felé mindnkább e nélkül a hajóközlekedés. Az Isztriai gőzhajózási vállalat legújabbán ismét egy gőzöst szerelt föl hogy a Trieszt és Pola közötti áru és személyforgalmat közvetítse. A hajó fe hó 22-én vette meg első útját nagy ünneplésekkel mellett.

Kereskedelmi hírek.

A fiumei hitelbank, mely mint annak idején irtuk, már megkezdte működését f. évi márczius hó 9-én fogja rendez évi közgyűlést megtartani.

Az adriai kikötőkkel és Cormons átmenet állomással 1883 június hó 15-től és december hó 1-től érvényes köteleki díjszabások 1887 év január hó 1-től érvényes IV. illetéleg III-III közös pótlékában a 22-ik lapon Tokaj állomásnak a 16 kivételes díjszabásban kitüntetett 197.4 kr. helyben és 179.4 kr-ra helyesbitandó.

Értesítés. Az érdeelt kereskedő körök ezennel értesítettek, hogy osztrák-magyarországból származó rongyok használt, ruhadarabok, valamint mosatlan fehér és ágyműtűknek Német alföldre való be és átvitele ismét megengedett.

Zágráb-csáktornyai vasut. A m. kir. államvasutak igazgatóságától vett értesítés szerint a Zágráb-csáktornyai (zagorjai) vasut 515.311 sz. vegyes vonata f. é. márczius 1-től kezdve Vasadról 30 percel korábban vagyas este 8 óra 41 perczkor fog indolni és csáktornyára ugyancsak 30 percel korábban vagyas este 9 óra 13 perczkor fog megérkezni.

Állandó kiállítás a keresk. muzeumban. A keresk. muzeum első osztálya, a hazai termékek állandó kiállítása ez évi májusban nyílik meg. Az elnökség már meg tette a szükséges lépéseket, hogy a termelő közönség a kiállítástól kellőleg tájékozva legyen. Az ország főbb helyein képviselőket kértek fel, a kik személyes érintkezés által mozdítják elő a kiállítás ügyét. A mezőgazdasági csoportok képviselőivel azonban ez elnökéig külön képviselőket óhajtana megbízni, mert e csoportok külön személy- és helyi ismereteket igényelnek. E mezőgazdasági képviselők működési tere egy-egy megyére terjedne ki, s ök lennének hivtva a mezőgazdasággal foglalkozók érdekeit az igazgatósággal szemben képviselni és a szükséges felvilágosításokat nyújtani.

CSARNOK.

Az osztrák-magyar Lloyd ötven éves történetéből.

A részvényesek az igazgatótanács előterjesztését helyeselték és a kormány követeléseit elfogadták, bizottságot neveztek ki tehát azon megbízással, hogy a társaság és az alkalmazottak nyugdíj-intézetének alapszabályait dolgozza át és egyúttal beszélje meg a vállalat fejlődésére szolgáló eszközöket. Ezen bizottság tanácskozáisában négy részvényes, a három számvizsgáló és az igazgatótanács vettek részt.

A trapezanti, thessaliali és alexandriai járatok föntebb említett megváltoztatása 1861. július 1-én életbe lépett.

A politikai viszonyok kedvezőbb alakulását várták, hogy a hajóraj néhány nagy és új csavargőzössel szaporíttassék. A versenyt alacsony díjtételek segítségével kellett lehetővé tenni, a midőn tömeges áruk szállításáról volt szó. A szükséges eszközök az igazgatóság rendelkezésére állottak.

A Po-gőzösek és többi közlekedési eszközök megfelelő eladására nem lévén kilátás, elhatározottak, hogy a kamatveszteségek elhárítása és az eszközök megromlásának megakadályozása céljából azok a Dunán fognak felhasználtatni, a hol a Száván való nagyobb kereskedelmi forgalom következtében haszonra lehetett számítani. Egyelőre egy vontatóhajót és három uszályhajót irányítottak oda, a melyeket később a többi követ-hette volna. A Narenta hajózási-társasága tanulmány tárgyává tétetett

és nyomozások eszközöltettek, vajjon mennyiben lenne az ezen folyón való hajózás haszonhajtó. A dalmát partok és Törökország bel-seje közötti egyetlen víziút megélénkülése nagyobb lendületet adhatott volna ezen irányban a kereskedelemnek.

Az igazgatótanács közölte a részvényesek 1862. május 27-én tartott közgyűlésén, hogy az alapszabályok átvizsgálására kiküldött bizottság által a vállalat szervezete vonatkozólag tett számos javaslat már végrehajtott. A bizottságnak az alapszabályok és az alkalmazottak nyugdíjintézete alapszabályai módosítására vonatkozó jelentései, valamint a vállalat kedvezőbb fejlődésére szolgáló eszközökre vonatkozó javaslatai a részvényesek elé terjesztettek.

Az igazgatótanács ezen alkalommal közölte, hogy a legnagyobb érdekek kiséri azon kísérleteket, melyeket a haditengerészet gőzösein a belföldi szönnel tesz. A műszaki vezető megbízottak, hogy ezen kísérletekről és azok eredményeiről szerezzen beható értesítést a haditengerészettől.

A Narentán tett kísérleti utak azt tüntették ki, hogy a hajózási vonal berendezése részben a hajózási akadályok, részben mert a kivitelre kerülő árúk nem bírják meg a gőzhajószállítási díjakat, kevés haszonnal biztat.

A jó egyetértés, mely már 1861-ben kezdődött a Keleten működő társaságok között, megszilárdult; különböző egyezményeket lehetett kötni, a melyek legalább részben ellensúlyozták a nyomasztó verseny következményeit.

A kereskedelmi gőzösek építése óriási átalakuláson ment át. A hajóépítők főgondja kezdettől fogva oda irányult, hogy a hajók nagy gyorsaság mellett az utazókra nézve kényelmesek legyenek és e mellett csak kis tért hagytak értékesebb árúk fölvételére, a melyek megbírták a magasabb viteldíjakat; most azon szükség vált érezhetővé, hogy a nagy hordképesség egyesítések esekély fűtőanyag felhasználásával mert csak ezen esetben lehetett megnyerni az olesó fuvardíjakkal azon árúkat, a melyek szállítását eddig a vitorlások közvetítették.

A kereskedelmi gőzösek tevékenységi köre lényegesen kibővült és e mellett a szállítási díjak annyira csökkentek, hogy egyes esetekben alacsonyabbak voltak a vitorlásokénál. Ezen lényeges körülményeket tekintetbe kellett vennie az igazgatótanácsnak az új hajók építésénél. De ezen új elveket nemcsak az újonnan építendő hajóknál kellett alkalmazni; az igazgatóság a már létező szállító eszközökből is lehet hasznot kívánt húzni, a miért is azok átalakítását látott. Így a „San Gusso“ vas csavargőzös teste 20 lábbal meghosszabbítottatott, a mi által annak hordképessége, anélkül, hogy a hajó gyorsasága szenvedett volna, 50 tonnával emelkedett, és ez bő-

ven kárpótolta a költségeket. A „San Marco“ és a „San Carlo“ hasonlóképen meghosszabbítottak.

Mócs Zsigmond
felelős szerkesztő és kiadó tulajdonos.

Battara P. könyvnyomdája, Fiume.

HIRDETESEK.

M. kir. államvasutak.

Hirdetmény.

Az 1883-évi január hó 1 óra érvényben álló osztrák-magyar-orosz köteleki díjszabáshoz f. é. február hó 13-án megjelent XX. pótlék ezennel érvényben kívül helyeztetik, minek következtében a nevezett köteleki oly szabás megszoritás nélkül ezentúl is érvényben marad.

Budapest, 1887 február 19.

AZ IGAZGATÓSÁG.

MAGYAR ÁLTALÁNOS HITELBANK.

Közgyűlési meghívó.

A Magyar Általános Hitelbank szavazatra jogosult t. cz. részvényesei az 1887-ik évi márczius hó 10-én, szombatn, délelőtti 10 órakor Budapesten, a bank helyiségében (V. nádor-utca 12. sz.) tartandó

tizenkilenczedik rendes közgyűlésre meghívotnak.

A tanácskozás tárgyai:

1. Az igazgatóság jelentése a társaság 1886 évi üzletéről.
2. Az igazgatóság számadása az 1886-ik évről és indítványa az évi nyereség megállapítása és hóváfordítása iránt.
3. A felügyelő-bizottság jelentése az igazgatóság által az 1886-ik évre felállított évi számadás és mérleg megvizsgálásáról, valamint az igazgatóságnak a nyereség felosztását tárgyazó indítványai tekintetében.
4. Határozathozatal e tárgyban és a felmentés megadása az igazgatóság és a felügyelő-bizottság részére.
5. Igazgatótanács választás. (Az alapszabályok 37 cz. értelmében.)
6. A felügyelő-bizottság választása és tiszteltdíjának megállapítása.

A közgyűlésen minden részvényes husz darab letett részvény után egy szavazattal bír. A szavazatra jogosult t. cz. részvényesek hivatnak, hogy részvényeiket a le nem járt felszólítással együtt, a közgyűlésre kitűzött hatánap előtt 14 nappal Budapesten a Magyar Általános Hitelbanknál, vagy Bécsben a cs. kir. szab. osztrák kereskedelmi és ipar-hitelintézetnél letétbe tegyék.

A részvények számröndben összeállítva a benyújtó által önkézzel aláírt jegyzék kíséretében nyújtandók be.

E jegyzék Budapesten két, Bécsben három példányban állítandó ki. E jegyzék egy példánya a benyújtónak az átvétel elismerésével visszaadatik. A részvények csak ezen elismerésvény visszaadása mellett fognak a közgyűlés után visszafizelgetatni. A közgyűlésre belépti-jeggyül szolgáló igazolvány Budapesten közvetlenül a letétel alkalmával, Bécsben 8 nappal a közgyűlés előtt fog kiadani. Ha valamely részvényes szavazati jogát más szavatképes részvényes által óhajtja gyakorolni, a megbízott nevére szóló meghatalmazást az igazolvány hátán kitölteni s aláírni tartzotik.

A mérleg a felügyelő bizottság jelentésével együtt 8 nappal a közgyűlés előtt Budapesten az intézet helyiségeiben és Bécsben a cs. k. szab. osztr. hitelintézetnél a részvényesek rendelkezésére bocsátatik.

Budapest, 1887, február 15-én.

A Magyar Általános Hitelbank igazgatósága.

